

**Юридична база що до регулювання
товарообмінних та бартерних операцій**

Содержание

1. Кодекс господарський, ВР України, від 16.01.2003, № 436-IV "Господарський кодекс України"	3
2. Кодекс цивільний, ВР України, від 16.01.2003, № 435-IV "Цивільний кодекс України"	4
3. Закон, ВР України, від 28.12.1994, № 334/94-ВР "Про оподаткування прибутку підприємств (в редакції Закону України N 283/97-ВР від 22.05.97)"	5
4. Закон, ВР України, від 03.04.1997, № 168/97-ВР "Про податок на додану вартість"	9
5. Закон України про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності.....	10
6. КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ, ПОСТАНОВА від 29 квітня 1999 р. N 756, Київ Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності.....	15

**Кодекс господарський, ВР України, від 16.01.2003, № 436-IV
"Господарський кодекс України"**

Стаття 293. Міна (бартер) у сфері господарювання

1. За договором міни (бартеру) кожна із сторін зобов'язується передати другій стороні у власність, повне господарське відання чи оперативне управління певний товар в обмін на інший товар.
2. Сторона договору вважається продавцем того товару, який вона передає в обмін, і покупцем товару, який вона одержує взамін.
3. За погодженням сторін можлива грошова доплата за товар більшої вартості, що обмінюється на товар меншої вартості, якщо це не суперечить законодавству.
4. Не може бути об'єктом міни (бартеру) майно, віднесене законодавством до основних фондів, яке належить до державної або комунальної власності, у разі якщо друга сторона договору міни (бартеру) не є відповідно державним чи комунальним підприємством. Законодавством можуть бути встановлені також інші особливості здійснення бартерних (товарообмінних) операцій, пов'язаних з придбанням і використанням окремих видів майна, а також здійснення таких операцій в окремих галузях господарювання.
5. До договору міни (бартеру) застосовуються правила, що регулюють договори купівлі-продажу, поставки, контрактації, елементи яких містяться в договорі міни (бартеру), якщо це не суперечить законодавству і відповідає суті відносин сторін.

**Кодекс цивільний, ВР України, від 16.01.2003, № 435-IV
"Цивільний кодекс України"**

Стаття 715. Договір міни

1. За договором міни (бартеру) кожна із сторін зобов'язується передати другій стороні у власність один товар в обмін на інший товар.
2. Кожна із сторін договору міни є продавцем того товару, який він передає в обмін, і покупцем товару, який він одержує взамін.
3. Договором може бути встановлена доплата за товар більшої вартості, що обмінюється на товар меншої вартості.
4. Право власності на обмінювані товари переходить до сторін одночасно після виконання зобов'язань щодо передання майна обома сторонами, якщо інше не встановлено договором або законом.
5. Договором може бути встановлений обмін майна на роботи (послуги).
6. Законом можуть бути передбачені особливості укладення та виконання договору міни.

Стаття 716. Правове регулювання міни

1. До договору міни застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, положення про договір поставки, договір контрактації або інші договори, елементи яких містяться в договорі міни, якщо це не суперечить суті зобов'язання.

**Закон, ВР України, від 28.12.1994, № 334/94-ВР "Про
оподаткування прибутку підприємств (в редакції Закону
України N 283/97-ВР від 22.05.97)"**

Стаття 1. Визначення термінів

1.19. Бартер (товарний обмін) - господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у будь-якій формі, іншій, ніж грошова, включаючи будь-які види заліку та погашення взаємної заборгованості, в результаті яких не передбачається зарахування коштів на рахунки продавця для компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг).

1.20. Звичайна ціна

1.20.1. Якщо цим пунктом не встановлено інше, звичайною вважається ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору. Якщо не доведене зворотнє, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню справедливих ринкових цін.

Справедлива ринкова ціна - це ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи, послуги), а покупець бажає їх отримати за відсутності будь-якого примусу, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг).

Ринок товарів (робіт, послуг) - сфера обігу товарів (робіт, послуг), яка визначається виходячи з можливості покупця (продавця) реально і без значних додаткових витрат придбати (продати) товар (роботу, послугу) на найближчій стосовно будь-якої із сторін договору території.

Ідентичні товари (роботи, послуги) - товари (роботи, послуги), що мають однакові характерні для них основні ознаки. Під час визначення ідентичності товарів беруться до уваги, зокрема, їх фізичні характеристики, які не впливають на їх якісні характеристики і не мають суттєвого значення для визначення ознак товару, якість і репутація на ринку, країна походження та виробник. Незначні відмінності в їх зовнішньому вигляді можуть не враховуватися.

Однорідні товари (роботи, послуги) - товари (роботи, послуги), які не є ідентичними, мають подібні характеристики і складаються зі схожих компонентів, що дозволяє їм виконувати однакові функції та (або) бути взаємозамінними. Під час визначення однорідності товарів (робіт, послуг) беруться до уваги, зокрема, їх якість, наявність товарного знака, репутація на ринку, країна походження та виробник.

1.20.2. Для визначення звичайної ціни товару (робіт, послуг) використовується інформація про укладені на момент продажу такого товару

(роботи, послуги) договори з ідентичними (однорідними) товарами (роботами, послугами) у співставних умовах. Зокрема, враховуються такі умови договорів, як кількість (обсяг) товарів (наприклад, обсяг товарної партії), строки виконання зобов'язань, умови платежів, звичайних для такої операції, а також інші об'єктивні умови, що можуть вплинути на ціну. При цьому умови договорів на ринку ідентичних (у разі їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг) визнаються співставними, якщо відмінність між такими умовами суттєво не впливає на ціну, або може бути економічно обґрунтована. При цьому враховуються звичайні при укладанні угод між непов'язаними особами надбавки чи знижки до ціни. Зокрема, але не виключно, враховуються знижки, пов'язані з сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами якості або інших властивостей; закінченням (наближенням дати закінчення) строку зберігання (придатності, реалізації); збутом неліквідних або низьколіквідних товарів; маркетинговою політикою, у тому числі при просуванні товарів (робіт, послуг) на ринки; наданням дослідних моделей і зразків товарів з метою ознайомлення з ними споживачів.

Якщо товари (роботи, послуги), ідентичні (за їх відсутності - однорідні) товарам (роботам, послугам), стосовно яких визначається звичайна ціна, прилюдно пропонуються до продажу, або мають ціни, встановлені на організованому ринку цінних паперів, або мають біржову ціну (біржове котирування), визначення звичайної ціни у встановленому в абзаці першому цього підпункту порядку здійснюється із врахуванням таких факторів.

1.20.3. Для товарів (робіт, послуг), які продаються шляхом прилюдного оголошення умов їх продажу, звичайною визнається ціна, що міститься у такому прилюдному оголошенні.

1.20.4. Якщо товари (роботи, послуги) продаються з використанням конкурсу, аукціону, біржової пропозиції або пропозиції на організованому ринку цінних паперів, або коли продаж (відчуження) товарів здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, звичайною є ціна, отримана при такому продажі.

1.20.5. У разі коли ціни на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, звичайною вважається ціна, встановлена згідно з принципами такого регулювання. Це правило не поширюється на встановлення мінімальної продажної ціни - у цьому випадку звичайною є справедлива ринкова ціна.

1.20.5¹. Якщо звичайна ціна не може бути визначена з використанням норм попередніх підпунктів цього пункту, то для доказів обґрунтування її рівня застосовуються правила, визначені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, а також національними стандартами з питань оцінки майна та майнових прав. З метою оподаткування терміни "справедлива вартість", "ринкова вартість" та "чиста вартість реалізації", які використовуються в національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку та національних стандартах з питань оцінки майна і майнових прав, прирівнюються до терміну "звичайна ціна", визначеного цим Законом.

1.20.5². Центральний орган виконавчої влади з регулювання ринків фінансових послуг встановлює методику визначення звичайної ціни страхового тарифу.

1.20.6. У разі коли на відповідному ринку товарів (робіт, послуг) не здійснюються операції з ідентичними (у разі їх відсутності - однорідними) товарами (роботами, послугами), або якщо неможливо визначити їх ціну через відсутність або недоступність відповідної інформації, звичайною ціною вважається ціна договору.

1.20.7. Звичайна процентна ставка за депозит - процентна ставка, що встановлюється залежно від строків та розміру депозиту за рішенням платника податку, яке має бути оприлюдненим та встановлювати однакові правила щодо укладення депозитного договору з будь-якими категоріями осіб з урахуванням обмежень, установлених законом. Порядок оприлюднення інформації щодо умов укладення депозитного договору визначається для банківських установ Національним банком України, для небанківських фінансових установ - державним органом, визначеним законом. До депозитів не належать суми завдатку, внесеного як забезпечення договірних зобов'язань однією стороною договору перед іншою.

1.20.8. Обов'язок доведення того, що ціна договору не відповідає рівню звичайної ціни у випадках, визначених цим Законом, покладається на податковий орган у порядку, встановленому законом. При проведенні перевірки платника податку податковий орган має право надати запит, а платник податку зобов'язаний обґрунтувати рівень договірних цін або послатися на норми абзацу першого підпункту 1.20.1 цього пункту.

1.20.9. Додатково до правил визначення звичайної ціни, встановлених цим пунктом, Кабінет Міністрів України має право встановити методологію визначення звичайної ціни товарів (робіт, послуг), які продаються (надаються) платниками податку, визначеними як природні монополісти відповідно до закону, виходячи з таких правил:

а) у разі коли неможливо визначити ціну товарів (робіт, послуг) через відсутність або недоступність відповідної інформації, для визначення звичайної ціни використовується метод ціни перепродажу (наступного продажу) таких товарів (робіт, послуг). При цьому ціна товарів (робіт, послуг), що продаються платником податку, визначається на рівні ціни, за якою такі товари (роботи, послуги) перепродаються їх покупцем у разі наступного продажу, з урахуванням визначених за допомогою застосування звичайних цін фактичних витрат, понесених цим покупцем під час продажу та просування на ринок цих товарів (робіт, послуг), а також звичайного для даного виду діяльності прибутку покупця (без врахування ціни, за якою покупцем були придбані у продавця товари);

б) у разі неможливості використання методу ціни перепродажу товарів (робіт, послуг) використовується метод "витрати плюс" (витратний), за яким ціна товарів (робіт, послуг), що продаються платником податку, визначається як сума фактичних (понесених) витрат та звичайного для даного виду діяльності прибутку. При цьому враховуються визначені із застосуванням звичайних цін

витрати на виробництво (придбання) та (або) продаж товарів, їх транспортування, зберігання, страхування або інші подібні витрати.

1.20.10. Донарахування податкових зобов'язань платника податку податковим органом внаслідок визначення звичайних цін здійснюється за процедурою, встановленою законом для нарахування податкових зобов'язань за непрямими методами, а для платників податку, визнаних природними монополістами згідно із законом, - також відповідно до принципів регулювання цін, встановлених таким законом.

Податковий орган має право застосувати звичайні ціни для визначення бази оподаткування у випадках, передбачених законом, незалежно від виду господарської операції, що здійснюється платником цього податку, або податкового статусу іншої сторони такої операції.

1.21. Доходи з джерелом їх походження з України - будь-які доходи, отримані резидентами або нерезидентами від будь-яких видів їх діяльності на території України, включаючи проценти, дивіденди, роялті та будь-які інші види пасивних доходів, сплачених резидентами України, доходи від надання резидентам або нерезидентам в оренду (користування) майна, розташованого в Україні, включаючи рухомий склад транспорту, приписаного до портів, розташованих в Україні, доходи від продажу нерухомого майна, розташованого в Україні, доходи, отримані у вигляді внесків та премій на страхування і перестрахування ризиків на території України, а також доходи страховиків-резидентів від страхування ризиків страхувальників-резидентів за межами України, інші доходи від господарської діяльності на митній території України або на територіях, що перебувають під контролем митних служб України (у зонах митного контролю, на спеціалізованих ліцензійних митних складах тощо).

Стаття 7. Оподаткування операцій особливого виду

7.1. Оподаткування товарообмінних (бартерних) операцій

7.1.1. Доходи та витрати від здійснення товарообмінних (бартерних) операцій визначаються виходячи з договірної ціни такої операції, але не нижчої за звичайні ціни.

Закон, ВР України, від 03.04.1997, № 168/97-ВР "Про податок на додану вартість"

Стаття 4. База оподаткування

4.1. База оподаткування операції з поставки товарів (послуг) визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, визначеної за вільними цінами, але не нижче за звичайні ціни, з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків та зборів (обов'язкових платежів), згідно із законами України з питань оподаткування (за винятком податку на додану вартість, а також збору на обов'язкове державне пенсійне страхування на послуги стільникового рухомого зв'язку, що включається до ціни товарів (послуг)). До складу договірної (контрактної) вартості включаються будь-які суми коштів, вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податку безпосередньо покупцем або через будь-яку третю особу в зв'язку з компенсацією вартості товарів (послуг).

У разі якщо звичайна ціна на товари (послуги) перевищує договірну ціну на такі товари (послуги) більше ніж на 20 відсотків, база оподаткування операції з поставки таких товарів (послуг) визначається за звичайними цінами.

4.2. У разі поставки товарів (робіт, послуг) без оплати або з частковою оплатою їх вартості коштами у межах бартерних (товарообмінних) операцій, здійснення операцій з безоплатної передачі товарів (робіт, послуг), натуральних виплат у рахунок оплати праці фізичним особам, що перебувають у трудових відносинах з платником податку, передачі товарів (робіт, послуг) у межах балансу платника податку для невиробничого використання, витрати на яке не відносяться до валових витрат виробництва (обігу) і не підлягають амортизації, а також пов'язаній з продавцем особі чи суб'єкту підприємницької діяльності, який не зареєстрований як платник податку, база оподаткування визначається виходячи з фактичної ціни операції, але не нижчої за звичайні ціни.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України
від 5 жовтня 2000 року N 2035-III,
від 15 травня 2003 року N 762-IV,
від 22 травня 2003 року N 860-IV

(У тексті Закону слова "Міністерство економіки України" в усіх відмінках замінено словами "центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики" у відповідному відмінку згідно із Законом України від 22 травня 2003 року N 860-IV)

Цей Закон встановлює режим здійснення товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності, відповідальність за порушення його норм та визначає повноваження і функції державних органів під час здійснення контролю за проведенням таких операцій.

Стаття 1. Загальні положення

1. Товарообмінна (бартерна) операція у галузі зовнішньоекономічної діяльності - це один з видів експортно-імпортних операцій, оформлених бартерним договором або договором із змішаною формою оплати, яким часткова оплата експортних (імпортних) поставок передбачена в натуральній формі, між суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності України та іноземним суб'єктом господарської діяльності, що передбачає збалансований за вартістю обмін товарами, роботами, послугами у будь-якому поєднанні, не опосередкований рухом коштів у готівковій або безготівковій формі.

Оцінка товарів за бартерними договорами здійснюється з метою створення умов для забезпечення еквівалентності обміну, а також для митного обліку, визначення страхових сум, оцінки претензій, застосування санкцій. Умовою еквівалентності обміну за бартерним договором є обмін товарами (роботами, послугами) за цінами, що визначаються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності України на договірних засадах з урахуванням попиту та пропозиції, а також інших факторів, які діють на відповідних ринках на час укладення бартерних договорів. У випадках, передбачених законодавством України, контрактні ціни визначаються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності України відповідно до індикативних цін.

2. У бартерному договорі зазначається загальна вартість товарів, що імпортуються, та загальна вартість товарів (робіт, послуг), що експортуються за цим договором, з обов'язковим вираженням в іноземній валюті, віднесеній Національним банком України до першої групи Класифікатора іноземних валют.

3. Усі суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності України мають право на проведення товарообмінних (бартерних) операцій відповідно до законодавства України.

4. З метою збільшення надходжень в Україну валютних коштів, стабілізації грошової національної одиниці та оздоровлення фінансово-банківської системи держави в цілому може бути заборонено проведення товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності з товарами (роботами, послугами), перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 2. Строки проведення товарообмінних (бартерних) операцій

1. Товари, що імпортуються за бартерним договором, підлягають ввезенню на митну територію України у строки, зазначені в такому договорі, але не пізніше 90 календарних днів з дати митного оформлення (дати оформлення вантажної митної декларації на експорт) товарів, що фактично експортовані за бартерним договором, а в разі експорту за бартерним договором робіт і послуг - з дати підписання акта або іншого документа, що засвідчує виконання робіт, надання послуг.

Датою ввезення товарів за бартерним договором на митну територію України вважається дата їх митного оформлення (дата оформлення вантажної митної декларації на імпорт), а в разі імпорту за бартерним договором робіт або послуг - дата підписання акта або іншого документа, що засвідчує виконання робіт, надання послуг.

У разі експорту за бартерним договором високоліквідних товарів строки ввезення на митну територію України імпортованих товарів не повинні перевищувати 60 календарних днів з дати оформлення вивізної вантажної митної декларації.

Перелік високоліквідних товарів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

2. У разі імпорту за бартерними договорами каучуку натурального, синтетичного, прискорювачів вулканізації каучуку готових (коди товарів згідно з Гармонізованою системою опису та кодування товарів 40.01.10000, 40.01.21000, 40.01.22000, 40.01.29100, 40.02.39000, 40.02.49000, 40.02.60000, 38.12.10000, 38.12.20000, 38.12.30800) з країн Північної та Латинської Америки, Японії, Південно-Східної Азії, Центральної та Південної Африки строк їх ввезення на митну територію України не повинен перевищувати 150 календарних днів з дати митного оформлення (дати оформлення вантажної митної декларації на експорт) товарів, що фактично експортовані за бартерними договорами.

(статтю 2 доповнено частиною другою згідно із Законом України від 05.10.2000 р. N 2035-III, у зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою)

3. Перевищення установлених цією статтею строків ввезення товарів (виконання робіт, надання послуг), які імпортуються за бартерними договорами, що передбачають виробничу кооперацію, консигнацію, комплексне будівництво, поставку складних технічних виробів, товарів спеціального призначення, допускається за наявності у суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності України, який є стороною відповідного бартерного договору, разового індивідуального дозволу, що видається центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, на строк, визначений у такому дозволі.

(абзац перший частини третьої статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.10.2000 р. N 2035-III)

Порядок віднесення бартерних договорів до таких, що передбачають виробничу кооперацію, консигнацію, комплексне будівництво, поставку складних технічних виробів, товарів спеціального призначення, визначає Кабінет Міністрів України.

4. У разі переоформлення в установленому порядку бартерного договору на інші види зовнішньоекономічного договору строки, передбачені цією статтею, не поновлюються і не перериваються. При цьому переоформлення здійснюється в установленому порядку, а строк грошової оплати високоліквідних товарів продовжується до 90 днів.

У разі коли замість поставок товарів (робіт, послуг), що імпортуються за бартерним договором, іноземний контрагент виконує свої зобов'язання шляхом перерахування коштів на рахунок суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності України - сторони договору, підставою для зняття з контролю митного органу питання щодо імпортової частини за бартерним договором є подання зазначеним суб'єктом до митного органу довідки уповноваженого банку про надходження коштів у рахунок цього договору в установлені законодавством України строки на суму, еквівалентну вартості товарів (робіт, послуг), зазначених у договорі, та копії додаткових угод, які зумовлюють зміну характеру договору.

У разі зміни умов договору, що передбачає заміну зобов'язань щодо оплати товару іноземним контрагентом в грошовій формі на зобов'язання по постачанню товарів (робіт, послуг), український постачальник подає копії договору та додаткових угод до органу державної податкової служби України.

Стаття 3. Відповідальність за порушення строків проведення товарообмінних (бартерних) операцій

1. Порушення суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності України передбачених частинами першою - третьою статті 2 цього Закону строків ввезення товарів (виконання робіт, надання послуг), що імпортуються за

бартерним договором, тягне за собою стягнення пені за кожний день прострочення у розмірі 0,3 відсотка вартості неoderжаних товарів (робіт, послуг), що імпортуються за бартерним договором.

Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати розміру заборгованості.

2. Якщо заборгованість за бартерним договором виникла через обставини непереборної сили або форс-мажору, строки, передбачені частинами першою - третьою статті 2 цього Закону, зупиняються і пеня за їх порушення протягом дії цих обставин не стягується.

Настання та закінчення дії обставин непереборної сили повинно бути підтверджено довідкою офіційного органу, уповноваженого державою, де такі обставини мали місце. Обставини форс-мажору підтверджуються в установленому законом порядку.

3. У разі прийняття судом, Міжнародним комерційним арбітражним судом чи Морською арбітражною комісією при Торгово-промисловій палаті України або іншим уповноваженим арбітражем, в тому числі в іншій країні, позовної заяви про стягнення заборгованості, яка виникла внаслідок недотримання строків та інших умов, визначених бартерним договором, строки, передбачені частинами першою - третьою статті 2 цього Закону, зупиняються і пеня за їх порушення в цей період не сплачується.

(абзац перший частини третьої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 15.05.2003 р. N 762-IV)

У разі прийняття судом рішення про відмову в позові повністю або частково чи припинення (закриття) провадження у справі або залишення позову без розгляду строки, передбачені частинами першою - третьою статті 2 цього Закону, поновлюються і пеня за їх порушення сплачується за кожний день прострочення, включаючи період, на який ці строки було зупинено. У разі часткової відмови в позові пеня нараховується тільки в тій частині, в якій було відмовлено.

(абзац другий частини третьої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 15.05.2003 р. N 762-IV)

У разі прийняття судом рішення про задоволення позову пеня за порушення строків, передбачених частинами першою - третьою статті 2 цього Закону, не сплачується з дати прийняття позову до розгляду судом, арбітражним судом.

(абзац третій частини третьої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 15.05.2003 р. N 762-IV)

4. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності України, які здійснили експорт або імпорт робіт, послуг за бартерним договором, зобов'язані протягом п'яти робочих днів з дня підписання акта або іншого документа, що засвідчує виконання робіт чи надання послуг, повідомити органи державної митної служби України (якщо імпортується або експортуються за даним договором товари) або органи державної податкової служби України (якщо імпортується

або експортуються за даним договором роботи чи послуги) про факт здійснення експорту товарів (робіт, послуг). Неподання або несвоєчасне подання такої інформації тягне за собою нарахування пені у розмірі одного відсотка вартості експортованих товарів (робіт, послуг) за кожний день прострочення. Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати вартості експортованих товарів (робіт, послуг).

Органи державної митної служби України здійснюють контроль за надходженням товарів за імпортом згідно з бартерним договором та інформують органи державної податкової служби про порушення строків надходження товарів, передбачених частинами першою - третьою статті 2 цього Закону.

Органи державної податкової служби України здійснюють контроль за своєчасним імпортом робіт і послуг згідно з бартерним договором та інформують органи державної митної служби України про фактичний експорт робіт і послуг для здійснення контролю за своєчасним надходженням товарів, що повинні бути імпортовані.

5. Органи державної податкової служби України мають право за наслідками документальних перевірок стягувати у безспірному порядку з суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України пеню, передбачену цією статтею.

6. Суми пені, стягненої відповідно до цієї статті, спрямовуються до Державного бюджету України у порядку, передбаченому законодавством України.

(стаття 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.10.2000 р. N 2035-III)

Стаття 4. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, ратифікованим Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 5. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через 90 днів з дня його опублікування.

2. Якщо експорт товарів (робіт, послуг) за бартерним договором здійснено до набрання чинності цим Законом, строки ввезення на митну територію України товарів (робіт, послуг), що імпортуються за бартерним договором, не поновлюються і не перериваються.

3. До приведення законодавства у відповідність з цим Законом чинні акти законодавства застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ
23 грудня 1998 року
N 351-XIV

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА
від 29 квітня 1999 р. N 756, Київ
Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних)
операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Кабінету Міністрів України
від 16 листопада 2001 року N 1493,
від 11 жовтня 2002 року N 1493

На виконання статей 1 та 2 Закону України "Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності" Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити переліки товарів (робіт, послуг), з використанням яких здійснення товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності забороняється, згідно з додатками 1 і 2.

2. Установити, що дія пункту 1 цієї постанови не поширюється:

на товарообмінні (бартерні) операції, що здійснюються суб'єктами підприємницької діяльності відповідно до контрактів (договорів), укладених для реалізації міжнародних договорів України, та предметом імпортової частини яких є електроенергія, нафта сира, газ та ядерне паливо;

на товарообмінні (бартерні) операції, сторонами яких є суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та іноземні суб'єкти господарської діяльності, що зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності в країнах - учасницях Співдружності Незалежних Держав згідно із законодавством цих країн, за умови, що у процесі проведення відповідних товарообмінних (бартерних) операцій між цими суб'єктами додержуватиметься правило прямого відвантаження у разі здійснення експорту з території України.

3. Затвердити перелік високоліквідних товарів, у разі експорту яких за бартерним договором термін ввезення на митну територію України не повинен перевищувати 60 календарних днів з дати оформлення вивізної вантажної митної декларації, згідно з додатком 3.

4. Встановити, що переліки товарів (робіт, послуг) з використанням яких здійснення товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності, а також перелік високоліквідних товарів уточнюються щокварталу Кабінетом Міністрів України за пропозицією Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції, Міністерства промислової політики, Міністерства аграрної політики, Міністерства фінансів,

що подається до Кабінету Міністрів України не пізніше 25 числа місяця, що настає за цим періодом.

(пункт 4 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2001 р. N 1493)

5. Затвердити Порядок віднесення бартерних договорів до таких, що передбачають виробничу кооперацію, консигнацію, комплексне будівництво, поставку складних технічних виробів і товарів спеціального призначення (додається).

6. Державній податковій адміністрації привести у двотижневий термін свої нормативно-правові акти у відповідність з положеннями статті 3 Закону України "Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності".

7. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України:

від 30 серпня 1995 р. N 699 "Про забезпечення виконання Указу Президента України від 26 липня 1995 р. N 660 "Про додаткові заходи щодо регулювання бартерних (товарообмінних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності" (ЗП України, 1996 р., N 1, ст. 23);

від 12 червня 1998 р. N 854 "Про перелік товарів (продукції, робіт, послуг), експорт яких забороняється за бартерними (товарообмінними) операціями" (Офіційний вісник України, 1998 р., N 24, ст. 875);

від 16 вересня 1998 р. N 1451 "Про зупинення дії постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 1998 р. N 854 у частині здійснення бартерних (товарообмінних) операцій з суб'єктами господарської діяльності країн - учасниць Співдружності Незалежних Держав" (Офіційний вісник України, 1998 р., N 37, ст. 1362).

8. Ця постанова набирає чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України

В. ПУСТОВОЙТЕНКО

Інд. 52

Додаток 1
до постанови Кабінету Міністрів
України
від 29 квітня 1999 р. N 756
(у редакції постанови Кабінету
Міністрів України
від 11 жовтня 2002 р. N 1493)

**ПЕРЕЛІК
товарів (робіт, послуг), експорт яких за бартерними
(товарообмінними) операціями забороняється**

Найменування товару	Код згідно з УКТ ЗЕД
Насіння соняшнику подрібнене або неподрібнене	1206 00
Олія соняшникова	1512
Пиво солодове	2203 00
Вина, лікери, спирт етиловий, горілка та інші міцні алкогольні напої	2204, 2205, 2206 00, 2207, 2208
Сигарети з тютюну	2402 20 10 00, 2402 20 90 10, 2402 20 90 20
Перліт	2530 10 10 00
Бурштин	2530 90 95 00
Руди і концентрати дорогоцінних металів	2616
Кокс і напівкокс з кам'яного вугілля	2704 00
Пек і кокс пековий, отриманий із смоли кам'яного вугілля або інших мінеральних смол	2708
Метали дорогоцінні в колоїдному стані; сполуки неорганічні або органічні дорогоцінних металів визначеного або невизначеного хімічного складу, амальгами дорогоцінних металів	2843
Тільки аерофотоплівки завширшки 35 мм	3702 94 90 00
Тільки аерофотоплівки завширшки понад 35 мм	3702 95 00 00
Шкіряна сировина	4101 - 4103
Перли природні або культивовані	7101
Алмази оброблені або необроблені, але неоправлені і незакріплені	7102
Дорогоцінне каміння (крім алмазів) та напівдорогоцінне каміння оброблене або необроблене	7103
Дорогоцінне і напівдорогоцінне каміння штучне або реконструйоване, оброблене або необроблене	7104
Кришка і порошок з природного та штучного дорогоцінного і напівдорогоцінного каміння	7105
Срібло (включаючи срібло з гальванічним покриттям золотом або платиною) необроблене, напівоброблене або у вигляді порошку	7106
Метали недорогоцінні, плаковані сріблом, напівоброблені	7107 00 00 00
Платина необроблена, напівоброблена або у вигляді порошку	7110
Метали недорогоцінні, срібло або золото, плаковані платиною, необроблені або напівоброблені	7111 00 00 00

Відходи і брухт дорогоцінних металів та металів, плакованих дорогоцінними металами	7112
Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів або металів, плаковані дорогоцінними металами	7113
Золоті або срібні вироби майстрів та їх частини з дорогоцінних металів або металів, плаковані дорогоцінними металами	7114
Монети (тільки з дорогоцінних металів)	7118
Феросилікомарганець	7202 30 00 00
Відходи і брухт чорних металів; зливки чорних металів для переплавки (шихтові зливки)	7204
Напівфабрикати із заліза і нелегованої сталі	7207
Прокат плоский із заліза і нелегованої сталі завширшки не менш як 600 мм гарячекатаний	7208
Прокат плоский із заліза і нелегованої сталі завширшки не менш як 600 мм холоднокатаний	7209
Прокат плоский із заліза і нелегованої сталі завширшки менш як 600 мм плакований	7212
Палі шпунтові з чорних металів	7301
Відходи і брухт мідні	7404 00
Відходи і брухт нікелеві	7503 00
Відходи і брухт алюмінієві	7602 00
Провід багатожильний, троси, плетениці тощо з алюмінію, без електричної ізоляції, із сталевим осердям	7614 10 00 00
Відходи і брухт із свинцю	7802 00 00 00
Відходи і брухт із цинку	7902 00 00 00
Відходи і брухт олов'яні	8002 00 00 00
Відходи і брухт вольфрамові	8101 91 90 00
Відходи і брухт молібденові	8102 91 90 00
Відходи і брухт танталові	8103 10 90 00
Відходи і брухт магнієві	8104 20 00 00
Відходи і брухт кобальтові	8105 10 90 00
Відходи і брухт кадмієві	8107 10 90 00
Відходи і брухт титанові	8108 10 90 00
Відходи і брухт цирконієві	8109 10 90 00
Відходи і брухт сурмові	8110 00 19 00
Відходи і брухт марганцеві	8111 00 19 00
Відходи і брухт берилієві	8112 11 90 00
Відходи і брухт хромові	8112 20 39 00
Відходи і брухт германієві	8112 30 40 00
Відходи і брухт ванадієві	8112 40 19 00
Необроблені відходи і брухт, порошки: гафнію, ніобію, ренію	8112 91 10 00 8112 91 31 00

	8112 91 39 00
Відходи і брухт галієві, індієві, талієві	8112 91 50 00
Відходи і брухт металокераміки та виробів з неї	8113 00 40 00
Комбайни (для видобування вугілля і гірських порід)	8430 39 00 00
Пересувні шахтні кріплення з гідравлічним приводом	8479 89 30 00
Тільки магнітні стрічки завширшки більш як 6,5 мм (крім магнітної стрічки А-3901-25П)	8523 13 00
Вироби з бурштину	9602 00 00 00
Послуги трубопровідного транспорту з транспортування сирової нафти та нафтопродуктів	60.301 (за класифікатором послуг ЗЕД)

Додаток 2
до постанови Кабінету Міністрів
України
від 29 квітня 1999 р. N 756
(у редакції постанови Кабінету
Міністрів України
від 11 жовтня 2002 р. N 1493)

ПЕРЕЛІК

товарів (робіт, послуг), імпорт яких за бартерними (товарообмінними)
операціями забороняється

Найменування товару	Код згідно з УКТ ЗЕД
Бурштин	2530 90 95 00
Алмази оброблені або необроблені, але неоправлені і незакріплені (діаманти)	7102 39 00 00
Ювелірні вироби та їх частини з дорогоцінних металів або металів, плакованих дорогоцінними металами	7113
Вироби з бурштину	9602 00 00 00

Додаток 3
до постанови Кабінету Міністрів
України
від 29 квітня 1999 р. N 756
(у редакції постанови Кабінету
Міністрів України
від 11 жовтня 2002 р. N 1493)

ПЕРЕЛІК

високоліквідних товарів, у разі експорту яких за бартерним договором термін
ввезення на митну територію України імпортованих товарів не повинен
перевищувати 60 календарних днів з дати оформлення вивізної вантажної
митної декларації

Найменування товару	Код згідно з УКТ ЗЕД
Велика рогата худоба жива	0102
Вівці та кози живі	0104
Яловичина морожена	0202
Пшениця	1001
Жито	1002 00 00 00
Ячмінь	1003 00
Борошно	1101 00
Насіння рапсу	1205 00
Аміак	2814
Карбамід	3102 10 10 00 3102 10 90 00
Шкіра із шкури великої рогатої худоби з попереднім дубленням іншими способами	4104 22
Необроблений або вимочений льон м'ятий або тіпаний	5301 21 00 00
Чавун	7201 10 19 00
Феромарганець	7202 11 80 00
Напівфабрикати із заліза та нелегованої сталі	7213 91 41 00
	7213 91 49 00
	7214 91 10 00
	7228 20

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від 29 квітня 1999 р. N 756

ПОРЯДОК

віднесення бартерних договорів до таких, що передбачають виробничу кооперацію, консигнацію, комплексне будівництво, поставку складних технічних виробів і товарів спеціального призначення

1. Бартерні договори відносяться до таких, що передбачають:

1) виробничу кооперацію - у разі, коли за цими договорами здійснюються операції з поставки сировини, матеріалів, вузлів, деталей, запасних частин, заготовок напівфабрикатів, комплектуючих та інших виробів галузевого і міжгалузевого призначення, технологічно взаємопов'язаних та необхідних для спільного виготовлення кінцевої продукції, а також операції з надання послуг з проектних і ремонтних робіт, технічного обслуговування та технологічних операцій;

2) консигнацію - у разі коли за цими договорами здійснюються операції з реалізації товарів, відповідно до яких одна сторона (консигнатор) зобов'язується за дорученням другої сторони (консигнанта) протягом

визначеного часу (терміну дії угоди консигнації) за обумовлену винагороду продати з консигнаційного складу від свого імені товари, які належать консигнанту;

3) комплексне будівництво - у разі коли за цими договорами здійснюються операції з виконання проектних і проектно-пошукових робіт, передачі "ноу-хау" в галузі будівництва та виробництва будівельних матеріалів, конструкцій, виконання будівельно-монтажних та спеціальних будівельних робіт, у тому числі виконання договорів про реалізацію проектів за схемою "будувати - експлуатувати - передавати (Build-Operate-Transfer)", здійснення шефмонтажу та авторського нагляду у будівництві, виконання пусконаладжувальних та гарантійних робіт (послуг), а також поставки машин і механізмів, матеріалів, обладнання, будівельних конструкцій та матеріалів для виконання зазначених робіт;

4) поставку складних технічних виробів - у разі коли за цими договорами здійснюються операції з поставки устаткування частинами або технічних виробів, що потребують установки, монтажу, налагодження, гарантійного обслуговування і введення їх в дію на місці експлуатації, а також складних технічних виробів, термін виготовлення та транспортування яких перевищує 90 днів;

5) поставку товарів спеціального призначення - у разі коли за цими договорами здійснюються операції з поставки товарів, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

2. Надання висновків про віднесення бартерних договорів до таких, що передбачають виробничу кооперацію, консигнацію, комплексне будівництво, поставку складних технічних виробів і товарів спеціального призначення з обґрунтуванням причин перевищення термінів, визначених у частині 2 статті 2 Закону України "Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності", покладається за договорами:

1) комплексного будівництва - на Держбуд із залученням заінтересованих міністерств та інших центральних органів виконавчої влади;

(підпункт 1 пункту 2 в редакції постанови
Кабінету Міністрів України від 16.11.2001 р. N 1493)

2) поставки складних технічних виробів - на Мінпромполітики, Мінпаливенерго, Мінтранс, Мінагрополітики, Держкомзв'язку, Державний департамент з контролю за якістю, безпекою та виробництвом лікарських засобів і виробів медичного призначення;

(підпункт 2 пункту 2 в редакції постанови
Кабінету Міністрів України від 16.11.2001 р. N 1493)

3) поставки продукції для потреб ядерної енергетики - на Мінпаливенерго;

(підпункт 3 пункту 2 в редакції постанови
Кабінету Міністрів України від 16.11.2001 р. N 1493)

4) консигнації - на Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції;

(підпункт 4 пункту 2 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2001 р. N 1493)

5) виробничої кооперації в:

паливно-енергетичному комплексі - на Мінпаливенерго;

машинобудуванні, виробництві військово-технічної продукції, металургійній промисловості, хімічній промисловості, деревообробній та меблевій промисловості, целюлозно-паперовій та легкій промисловості - на Мінпромполітики;

виробництві техніки для створення, приймання та передачі телерадіопрограм - на Держкомінформ;

галузі зв'язку (крім поширення телерадіопрограм) - на Держкомзв'язку;

галузі транспорту - на Мінтранс;

будівництві та житлово-комунальному господарстві - на Держбуд;

промисловості будівельних матеріалів - на Укрбудматеріали;

медичній промисловості - на Державний департамент з контролю за якістю, безпекою та виробництвом лікарських засобів і виробів медичного призначення;

сільському господарстві, харчовій, виноробній промисловості і рибному господарстві - на Міннагрополітики.

(підпункт 5 пункту 2 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2001 р. N 1493)

Висновок надається у десятиденний термін з моменту подання суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності документів для розгляду. У разі надання позитивного висновку міністерство або інший центральний орган виконавчої влади визначає період можливого перевищення терміну розрахунків за бартерним договором.

3. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, зазначені у пункті 2, в межах своєї компетенції затверджують в установленому порядку Положення про порядок надання висновків щодо віднесення бартерних договорів до таких, які передбачають виробничу кооперацію, консигнацію, комплексне будівництво, поставку складних технічних виробів і товарів спеціального призначення.